

JBH-001-034105

Seat No. _____

M. A. (Sem. I) Examination

December - 2019

ICT-01 : Mean & Environment System : Paper - 05

Faculty Code : 001

Subject Code : 034105

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : જરૂર હોય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ/નકશા દોરો.

- ૧ ઐતિહાસિક પરિપ્રેક્ષ્ય માનવ અને પર્યાવરણ સંબંધોની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૧ માનવ પર્યાવરણ વચ્ચેના સંબંધ સમજાવી પારિસ્થિતિકીય વિજ્ઞાન અને પારિસ્થિતિકીય તંત્રનો ખ્યાલ આપો. ૧૪
- ૨ પ્રદૂષણ એટલે શું ? પ્રદૂષણના જુદા જુદા પ્રકારો કયા છે ? ૧૪
અથવા
- ૨ માનવ અને પર્યાવરણ તંત્રના વિષય વસ્તુની ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૩ માનવ ઉપર પર્યાવરણની અસર. ૧૪
અથવા
- ૩ પર્યાવરણનું વર્ગીકરણ કરો. ૧૪
- ૪ પ્રદૂષણ - સંરક્ષણ અને તેનું આયોજન. ૧૪
અથવા
- ૪ ગ્રીન હાઉસ ઈફેક્ટ. ૧૪
- ૫ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
(૧) શહેરીકરણની પર્યાવરણ ઉપર થતી અસરો
(૨) પર્યાવરણની પ્રાણી અને વનસ્પતિ પર અસરો
(૩) પર્યાવરણની માનવનાં આરોગ્ય ઉપર અસરો
(૪) પારિસ્થિતિક ચંત્રમાં વૈવિધ્યતા લાવવા ભૌગોલિક પરિબલો.

ENGLISH VERSION

Instruction : Draw neat and clean figure/mep.

- 1 Discuss the men environment relationship on the basis of historical perspective. 14

OR

- 1 Explain men environment relationship and give an idea about ecology and ecosystem. 14

- 2 What is pollution? What are the different types of pollution? 14

OR

- 2 Discuss subject matter of Men and Environmental system. 14

- 3 Impact of Environment on men. 14

OR

- 3 Classification of environment. 14

- 4 Pollution -Conservation and planning. 14

OR

- 4 Greenhouse effect. 14

- 5 Write short notes : (any **two**) 14

- (1) Effects of urbanization on environment.
- (2) Effects of environment on plants and animals
- (3) Effects of environment on human health
- (4) Appraisal of the geographical factors causing variations.